

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Α.Τ.Ε.

Καραϊσκάκη 140 - 144 Πάτρα

Τηλ : 2610 - 620460

Fax : 2610 - 240476

e-mail : parasks@otenet.gr

**ΠΡΟΣ
ΒΗΜΑ ΜΕΛΩΝ ΣΑΤΕ**

Αγαπητοί συνάδελφοι

Με την παρούσα επιστολή μου θα ήθελα να επισημάνω ορισμένα σοβαρά **θέματα σοβαρής νόθευσης του ανταγωνισμού στις διαγωνιστικές διαδικασίες των δημοσίων έργων** η οποία συνεπάγεται ταυτόχρονα μεγάλη ζημία για τις δημόσιες δαπάνες των έργων αυτών.

Για τα θέματα αυτά έχουν ήδη γίνει πολλές διαμαρτυρίες και καταγγελίες του Συνδέσμου μας και των άλλων εργοληπτικών οργανώσεων προς τις αρμόδιες αναθέτουσες αρχές.

Παρ' όλες τις βελτιώσεις και πρόνοιες του ν.4782 /2021 που ψηφίστηκε προσφάτως, θεωρώ ότι παρέμειναν ανοιχτά θέματα για τα οποία θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα.

Πιο συγκεκριμένα:

1) **Σχετικά με τους πρόσθετους όρους συμμετοχής στους διαγωνισμούς** (άρθρο 24 του ν.4782/2021) θεωρώ θετική την προϋπόθεση γνωμοδότησης του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών.

Θα ήταν όμως ακόμα πιο αποτελεσματικό αν η **αρμοδιότητα αυτή μεταβιβαζόταν στα αντίστοιχα περιφερειακά συμβούλια** τουλάχιστον για τα έργα προϋπολογισμού δαπάνης άνευ Φ.Π.Α κάτω του κοινοτικού ορίου (5.350.000€)

Τούτο δε διότι τα περιφερειακά συμβούλια έχουν εκ των πραγμάτων καλύτερη γνώση των τοπικών έργων, των ειδικών συνθηκών και των αναγκών των αναθετουσών αρχών κάθε περιοχής.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι **έχουν πληθύνει δραματικά οι καταχρηστικοί πρόσθετοι όροι** (πέραν των οριζόμενων στις αντίστοιχες τάξεις του ΜΕΕΠ) σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων, τόσο σε έκαστο διαγωνισμό όσο και σε πλήθος διαγωνισμών.

Το φαινόμενο αυτό τείνει να μετατρέψει τους όρους αυτούς όχι σε κριτήρια επιλογής για το συμφέρον των έργων αλλά σε **κριτήρια αποκλεισμού και ελαχιστοποίησης των συμμετεχόντων στους διαγωνισμούς** με ότι αυτό συνεπάγεται.

Και μάλιστα εν όψει εφαρμογής του νέου νόμου (01/9/2021 για το συγκεκριμένο θέμα) σπεύδουν πολλές αναθέτουσες αρχές να προλάβουν να δημοπρατήσουν έργα με πρόσθετους όρους πριν την ισχύ του νέου νόμου.

Προς τούτο θα ήταν χρήσιμο κατά την γνώμη μου η προαναφερθείσα μεταβατική διάταξη ισχύος του νόμου για τους πρόσθετους όρους να ισχύσει για όλους τους διαγωνισμούς που θα αναρτηθούν στο ΕΣΗΔΗΣ από 1/5/2021 και εντεύθεν.

2) Σοβαρότατα θέματα έχουν προκύψει από την μέχρι σήμερα εμπειρία **εφαρμογής του άρθρου 86 του ν.4412/2016 περί συστήματος δημοπράτησης με την βέλτιστη σχέση ποιότητας και τιμής** (άρθρο 30 ν. 4782/2021).

Έχουν γίνει πολλές **καταγγελίες μελών μας για φαινόμενα αδιαφάνειας και μεθοδεύσεων στους διαγωνισμούς με το σύστημα αυτό.**

Πιο συγκεκριμένα τα κριτήρια επιλογής είναι συχνά απροσδιόριστα ή και φωτογραφικά και δεν ελέγχονται παντελώς για την εφαρμογή τους κατά την διάρκεια εκτέλεσης του έργου.

Αποτελούν δηλαδή συχνά στην ουσία **κάποιες "εκθέσεις ιδεών"** τις οποίες βαθμολογεί η επιτροπή διαγωνισμού - η οποία σημειωτέον ορίζεται από την αναθέτουσα αρχή και δεν

κληρώνεται - με συντελεστή βαρύτητας 70% ή και περισσότερο όταν η οικονομική προσφορά έχει συντελεστή βαρύτητας 30% ή και λιγότερο !!

Έτσι αν πάρεις “κακό βαθμό στη έκθεση” μετέπειτα και 80% !! να δώσεις στην οικονομική προσφορά χάνεις !!

Το αποτέλεσμα είναι συνήθως μικρή συμμετοχή, δυσανάλογα μικρές εκπτώσεις σε σχέση με τον συνήθη ανταγωνισμό, και προσχηματική μέριμνα για την ποιότητα η οποία τελικά παραμένει στα "χαρτιά".

Χώρια που έτσι δημιουργούνται σε πολλές περιπτώσεις **σοβαρές υπόνοιες για αδιαφανείς και προκατασκευασμένες μεθοδεύσεις** ειδικά όταν το σύστημα αυτό συνοδεύεται και με πρόσθετους όρους συμμετοχής όπως συχνά συμβαίνει.

Προτείνω:

α) προσδιορισμό των κριτηρίων επιλογής από μία **συγκεκριμένη δεξαμενή κριτηρίων** ανά κατηγορία έργου με την μέριμνα να επιλέγονται το πολύ 3 έως 4 κριτήρια σε κάθε περίπτωση.

Έτσι θα περιοριστούν σημαντικά τα φωτογραφικά και καταχρηστικά κριτήρια επιλογής.

Βασικό και μετρήσιμο κριτήριο σε όλες τις περιπτώσεις με την μεγαλύτερη βαθμολόγηση πρέπει να αποτελεί **ο χρόνος συντήρησης του έργου.**

β) **οι επιτροπές** διαγωνισμού ειδικά με το σύστημα αυτό **πρέπει να κληρώνονται από τον σχετικό πίνακα** την στιγμή που υπάρχει υποκειμενική κρίση με την βαθμολόγηση.

γ) **ο συντελεστής βαρύτητας της οικονομικής προσφοράς να είναι 50%** και αντίστοιχα 50% ο συντελεστής της τεχνικής προσφοράς.

δ) πρέπει να **μεγαλώσει ο καταληκτικός χρόνος υποβολής των προσφορών** με το σύστημα αυτό σε τουλάχιστον 2 μήνες από την ανάρτηση του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ ούτως ώστε να προλαβαίνουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να εκπονήσουν τις τεχνικές προσφορές και να εκμηδενιστεί η υποψία ότι έχουν προβάδισμα οι εκ των προτέρων ενημερωμένοι.

ε) το σύστημα αυτό να μην **τυγχάνει εφαρμογής για έργα προϋπολογισμού μικρότερου του ανώτερου ορίου της 2ης τάξης του ΜΕΕΠ ήτοι 1.500.000 € χωρίς Φ.Π.Α** καθώς και σε κάθε είδους έργα συντηρήσεων όπου το αντικείμενο συνήθως δεν είναι με σαφήνεια προσδιορισμένο.

3) Μεγάλη ανησυχία προκαλεί στα μέλη μας **η πιθανότητα επέκτασης δημοπράτησης με το σύστημα μελέτη'-κατασκευή** και σε άλλα έργα πέραν των μέχρι σήμερα θεωρούμενων "ειδικών" όπως βιολογικοί καθαρισμοί κ.λ.π. ανεξαρτήτως προϋπολογισμού (άρθρο 15 του ν.4782/2021).

Τούτο διότι η συντριπτική πλειονότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που απαρτίζουν τον σύνδεσμό μας **αδυνατούν να καταβάλουν υπέρογκο τίμημα σύνταξης μελέτης** σε μελετητές για να συμμετέχουν και μόνο σε έναν διαγωνισμό.

Κάτι τέτοιο **θα καταστρέψει οριστικά τις περισσότερες** και θα μειώσει δραματικά τον ανταγωνισμό.

Θα λειτουργήσει τελικά ως ένα αβάσταχτο "παράβολο" συμμετοχής στους διαγωνισμούς.

Πέραν των ανωτέρω ουδεμία βελτίωση στην ποιότητα των έργων θα επιφέρει η επέκταση του συστήματος αυτού δεδομένου ότι κάθε συμμετέχων θα επιδιώκει να εκπονήσει την φθηνότερη σχετικά μελέτη με ότι αυτό συνεπάγεται για την ποιότητα και την αρτιότητα των έργων.

Επί πλέον τα έργα συντηρήσεων, βελτιώσεων κ.λ.π. που συνήθως δεν είναι απολύτως προκαθορισμένο το τεχνικό αντικείμενο είναι αδύνατον να δημοπρατηθούν με το σύστημα αυτό.

Επίσης σε πολλά συνήθη και απλά έργα είναι δυνατόν τις μελέτες να συντάσσουν οι αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες όπως γινόταν μέχρι σήμερα.

Προτείνω λοιπόν την δυνατότητα εφαρμογής του συστήματος αυτού σε ειδικά έργα που θα προσδιοριστούν με σαφήνεια με σχετική υπουργική απόφαση.

Κρίνω θετική την διάταξη της παραγρ. 1 που θεσπίζει προϋπόθεση για την εφαρμογή του συστήματος αυτού την γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής ή του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, αν και το ορθότερο θα ήταν **έπειτα από την σύμφωνη γνώμη των ανωτέρω οργάνων**

Τέλος και για το σύστημα αυτό που απαιτείται βαθμολόγηση της μελέτης και άρα υποκειμενική κρίση των μελών της επιτροπής **θα πρέπει επίσης αυτά να κληρώνονται** από τον σχετικό πίνακα κάθε περιφέρειας.

Πάτρα 31/03/2021
με συναδελφικούς χαιρετισμούς

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ